

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 327

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 8 februari 2018

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Persoonsvolgende financiering (PVF) - Woon- en leefkosten

Voor de invoering van de persoonsvolgende financiering (PVF) bestond er bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) een vangnet voor mensen die de eigen bijdrage aan de voorziening niet konden betalen.

Binnen het nieuwe systeem van PVF dient iedereen tegen 2021 om te schakelen van het systeem van eigen bijdrage naar het nieuwe systeem waarbij zij de woon- en leefkosten vanuit hun inkomen betalen. Voor de mensen die omschakelen, is er niet meer in een vangnet voorzien zoals dat vroeger wel het geval was.

1. Hoeveel mensen met een beperking maakten in de periode 2012-2017 gebruik van het vangnet van het VAPH dat in een tegemoetkoming in de eigen bijdrage voorzag? Wat was de kostprijs hiervan voor het VAPH? Graag een overzicht per jaar en per provincie.
2. Werden de middelen waarin vroeger werd voorzien door het VAPH meegenomen in het macro-budget dat persoonsvolgend werd verdeeld? Werden deze middelen verdeeld naar zorgbudget (en dus naar de cliënten) of werden ze ingedeeld als organisatiegebonden kosten (en dus verdeeld naar de voorzieningen)?
3. Schat de minister het aantal mensen (en het daarmee gepaard gaande budget) dat niet toekomt om zijn woon- en leefkosten te betalen vergelijkbaar in als in de jaren voorafgaand aan de invoering van PVF? Zijn er factoren waardoor er meer of minder mensen tekortkomen dan voorheen?
4. Welke mogelijke denkpistes ziet de minister om aan dit probleem tegemoet te komen? Ziet de minister dit als een taak van het VAPH of van andere instanties?

ANTWOORD

op vraag nr. 327 van 8 februari 2018

van **TINE VAN DER VLOET**

1. Voor het kalenderjaar 2013 heeft het VAPH een eerder gemaakte simulatie ter beschikking. Dit was een éénmalige zeer tijdsintensieve simulatie. Voor de andere jaren werd dergelijke simulatie niet uitgevoerd. In het systeem van de bijdragen berekende het VAPH de theoretisch maximale bijdrage, en indien het inkomen van de persoon met een handicap te laag was, werd een deel van het inkomen vrijgesteld. Onderstaande bedragen hebben betrekking op de verlaging van de wettelijke bijdrage omwille van deze vrijstelling. In onderstaande tabel kunt u het aantal personen en het bedrag voor 2013 per provincie terugvinden.

2013	Aantal personen	Bedrag
Antwerpen	783	1.074.604,56
Limburg	542	636.322,72
Oost-Vlaanderen	840	855.239,60
Vlaams-Brabant	654	745.104,85
West-Vlaanderen	644	734.906,90
Totaal	3463	4.046.178,63

Bij de overstap naar de zorgvernieuwing werd gekozen voor administratieve vereenvoudiging. Om voorzieningen toe te laten om daar waar mogelijk reeds te experimenteren met het systeem van woon- en leefkosten, en omdat in de overstap naar FAM (Flexibel aanbod meerderjarigen) alle zorgvormen samen genomen werden (ook die zorgvormen die reeds onder het stelsel van woon- en leefkosten werkten) werd het bedrag van de wettelijke bijdrage zoals historisch gegroeid, in afwachting van de overstap naar de persoonsvolgende financiering op voorzieningenniveau vastgeklikt. Vanaf 2015 heeft het VAPH dus geen gegevens meer over de tegemoetkomingen ter beschikking.

2. De jaarlijkse subsidiëring voor een voorziening werd bepaald door de bruto subsidiëring te verminderen met de geïnde persoonlijke bijdragen. Bij de berekening van deze geïnde persoonlijke bijdrage werd rekening gehouden met het gewaarborgd persoonlijk inkomen. Concreet: wanneer een voorziening voor 10.000 euro aan persoonlijke bijdrage niet mocht aanrekenen aan haar cliënten omwille van het gewaarborgd persoonlijk inkomen, werd er bij de bepaling van de jaarlijkse subsidiëring voor 10.000 euro minder bijdrage verrekend. Er werd dus geen specifiek budget voorzien voor het vangnet zoals hoger vermeld; er werd ter compensatie een lager bedrag aan bijdragen van de subsidie in mindering gebracht. Vanaf de omschakeling naar FAM werd er echter gewerkt met een vastgeklikt bedrag aan bijdragen. Bij de bepaling van dit vastgeklikt bedrag aan bijdragen werd eveneens rekening gehouden met het gewaarborgd persoonlijk inkomen.

Net omdat de hoogte van de bijdragen geen effect zou hebben op de hoogte van de persoonsvolgende budgetten, werden de beschikbare middelen voor de persoonsvolgende budgetten op een andere wijze berekend. Er werd uitgegaan van de personele middelen, zowel voor zorggebonden personeel als voor organisatiegebonden personeel. Daarbij werd een beperkt aandeel organisatiegebonden werkingskosten (dus niet woon- en leefkosten) gevoegd. Die middelen vormen samen de budgettaire massa die gebruikt werd om zowel zorggebonden als organisatiegebonden middelen te bepalen. De methodiek is dus fundamenteel verschillend, waardoor niet meer kan gesteld worden dat deze middelen bij ofwel organisatiegebonden dan wel zorggebonden middelen werden ingedeeld.

3. Macrobudgettair zijn er netto geen middelen uit de sector gehaald in de overstap naar de persoonsvolgende financiering. In zoverre de voorzieningen dezelfde bijdragen blijven hanteren als vroeger, of gelijkaardige, wijzigt er weinig aan de financiële mogelijkheden van voorzieningen.

In die zin verwacht ik dat het aantal mensen niet wezenlijk zal stijgen of dalen. Het wegvallen van het gereserveerd inkomen voor mensen die residentieel verblijven, kan er wel voor zorgen dat die mensen nu meer dan vroeger zullen moeten betalen.

4. Ik heb een voorstel ingediend dat stelt dat de woon- en leefkosten die een zorgaanbieder aanrekent, gemiddeld niet meer mogen bedragen dan het gemiddelde bedrag aan financiële bijdragen en supplementen. Er zal ook een formule voor de berekening van de woonkost uitgewerkt worden. Op die manier wordt er vermeden dat de woon- en leefkosten onbetaalbaar worden. Het VAPH zal samen met Zorginspectie toezicht houden op deze bepalingen. Daarnaast wordt er beroep gedaan op de sociale diensten van de zorgaanbieders, de gebruikersverenigingen en de bijstandsorganisaties om ervoor te zorgen dat de budgethouder zijn rechten op tegemoetkomingen en premies volledig uitput zodat hij zijn inkomen kan maximaliseren. Er is ook overleg met de FOD sociale zekerheid om het beleid van de integratietegemoetkomingen af te stemmen op het beleid van de persoonsvolgende financiering.